

Серія «Мій конспект»
Заснована 2008 року

А. П. Гриценко

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

8

КЛАС

Харків
Видавнича група «Основа»
2018

Серія «Мій конспект»
Заснована 2008 року

Автор:

Гриценко А. П., кандидат педагогічних наук, старший учитель
Слоутського НВК Глухівського р-ну Сумської обл.

Гриценко А. П.

Г85 Всесвітня історія. 8 клас / А. П. Гриценко. — Харків :
ВГ «Основа», 2018. — 79 [1] с. — (Серія «Мій конспект»)
ISBN 978-617-00-3353-6.

Видання «Мій конспект» — серія посібників, які ставлять на меті до-
помогти вчителю під час підготовки до уроку. Пропонований посібник
цілком узгоджено з новою програмою (2017 р.) до курсу «Всесвітня істо-
рія» для 8 класу. Конспекти всіх уроків курсу «Всесвітня історія» пода-
но на окремих аркушах. У виданні передбачено завдання, спрямовані на
формування предметних компетентностей учнів, а також розробки прак-
тичних занять та уроків узагальнення й тематичного оцінювання.

Для вчителів історії.

УДК 37.016

Навчальне видання

ГРИЦЕНКО Андрій Петрович

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 8 КЛАС

Головний редактор *Харківська Н. І.*

Редактор *Івакін О. О.*

Відповідальний за видання *Афанасенко Ю. М.*

Технічний редактор *Островський Є. С.*

Коректор *Журенко О. М.*

Підписано до друку 27.04.2018. Формат 84×108/16.

Папір газет. Друк офсет. Гарнітура Шкільна.

Ум. друк. арк. 8,4. Замовлення № 18-05/14-06.

ТОВ «Видавнича група «Основа»

61001, м. Харків, вул. Плеханівська, 66, тел. (057) 731-96-33

e-mail: office@osnova.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6058 від 01.03.2018 р.

Телефон для замовлення: 0-800-505-212

(Безкоштовно з мобільних та стаціонарних телефонів України)

Надруковано у друкарні ТОВ «ТРИАДА-ПАК»

м. Харків, пров. Сімферопольський, 6. Тел. +38(057)703-12-21

www.triada-pack.com, email: sale@triada.kharkov.ua

ISO 9001:2015 № UA228351, FAMO TRIADA LLC (065445)

Зміст

Календарне планування курсу «ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ». 8 клас	4
<i>Уроки 1–2.</i> Повторення. Вступ	13
РОЗДІЛ I. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ КАПІТАЛІСТИЧНИХ ВІДНОСИН	
<i>Уроки 3–4.</i> Великі географічні відкриття XV–XVI ст.	15
<i>Урок 5.</i> Становлення капіталістичних відносин	17
<i>Урок 6.</i> Практична робота «Цивілізації доколумбової Америки»	19
<i>Урок 7.</i> Урок узагальнення й тематичного оцінювання за розділом I	21
РОЗДІЛ II. ВИСОКЕ ВІДРОДЖЕННЯ. РЕФОРМАЦІЯ В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ	
<i>Уроки 8–9.</i> Доба Відродження	23
<i>Урок 10.</i> Реформація	27
<i>Уроки 11–12.</i> Контрреформація	29
<i>Урок 13.</i> Урок узагальнення й тематичного оцінювання за розділом II	33
РОЗДІЛ III. ДЕРЖАВИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ В XVI–XVII СТ.	
<i>Урок 14.</i> Абсолютна монархія у Франції	35
<i>Урок 15.</i> Імперія Габсбургів	37
<i>Урок 16.</i> Англія в XVI–XVII ст.	39
<i>Урок 17.</i> Річ Посполита	41
<i>Урок 18.</i> Практична робота «Історичний портрет одного з монархів XVI–XVIII ст.»	43
<i>Урок 19.</i> Тридцятилітня війна	45
<i>Урок 20.</i> Урок узагальнення й тематичного оцінювання за розділом III	47
РОЗДІЛ IV. ОСМАНСЬКА ІМПЕРІЯ. ДЕРЖАВИ СХІДНОЇ ЄВРОПИ В XVII–XVIII СТ.	
<i>Урок 21.</i> Османська імперія	49
<i>Уроки 22–23.</i> Від Московського царства до Російської імперії	51
<i>Урок 24.</i> Річ Посполита в другій половині XVII — XVIII ст.	55
<i>Урок 25.</i> Урок узагальнення й тематичного оцінювання за розділом IV	57
РОЗДІЛ V. ЕПОХА ПРОСВІТНИЦТВА	
<i>Урок 26.</i> Індустріальна (промислова) революція	59
<i>Урок 27.</i> Просвітництво	61
<i>Урок 28.</i> Імперія Габсбургів та Королівство Пруссія у XVIII ст.	63
<i>Урок 29.</i> Російська імперія XVIII ст.	65
<i>Урок 30.</i> Міжнародні відносини в Європі XVIII ст.	67
<i>Урок 31.</i> Від британських колоній до США	69
<i>Урок 32.</i> Практична робота «Повсякденне життя в країнах Західної Європи у XVIII ст.»	71
<i>Урок 33.</i> Урок узагальнення й тематичного оцінювання за розділом V	73
РОЗДІЛ VI. СХІДНИЙ СВІТ У XVI–XVIII СТ.	
<i>Урок 34.</i> Східний світ у XVI–XVIII ст.	75
<i>Урок 35.</i> Узагальнення з курсу всесвітньої історії	77
Література	79

Мета уроку

Після цього уроку учень/учениця має:

- **знати:** хронологічні межі Нового часу та Раннього Нового часу;
- **розуміти:** Новий час (Модерну добу) як період історії сучасного європейського суспільства; Ранній Новий час в Україні як Козацьку добу, початок якої припадає на виникнення нового, елітарного стану — козацтва (кінець XV — початок XVI ст.), а завершення — на остаточну втрату ним політичної влади (друга половина XVIII ст.); судження — як думку, що її потрібно обґрунтувати (підтвердити істинність фактами); як користуватися підручниками з історії України та всесвітньої історії в класі й удома;
- **вміти:** визначати характерні ознаки Середньовіччя; перелічувати основні здобутки населення України Княжої доби; називати хронологічні межі та періоди Модерної доби; виділяти характерні ознаки Раннього Нового часу (Ранньомодерної доби); укладати синхронізовану хронологічну таблицю «Європа в Ранньомодерну добу».

ХІД УРОКУ**I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ**

Повідомлення теми та завдань уроку.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАТЬ**Фронтальне опитування**

- ♦ Дайте відповіді на питання з курсу всесвітньої історії 7 класу.

Учитель ставить запитання.

Робота з картою

- ♦ Покажіть на карті території країн Європи та Сходу в різні часи Середньовіччя, напрямки найважливіших військових походів, Великого переселення народів, місця головних битв.

III. СПРИЙНЯТТЯ ТА УСВІДОМЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ**Робота в групах**

Учні об'єднують в три-чотири групи.

- ♦ Визначте основні події та назвіть головних історичних осіб країн Європи, Центральної та Східної Європи, а також Середньовічного Сходу за періодами:

- 1) V–IX ст. — раннє Середньовіччя;
- 2) X–XIII ст. — зріле (високе) Середньовіччя;
- 3) XIV–XV ст. — пізнє Середньовіччя.

Робота з картою

- ♦ Опрацюйте карту атласу та дайте відповіді на запитання.
1. Назвіть основні європейські держави, які ви запам'ятали з курсу всесвітньої історії 7-го класу.
 2. Визначте держави, які стали в цей час імперіями. Чи довго вони існували?
 3. Порівняйте розвиток країн Західної Європи, Східної Європи та Сходу.

Бесіда

1. Пригадайте, який період історії ви вивчали в 7-му класі?
2. Назвіть основні хронологічні межі історії Середніх віків.
3. Яка подія Середньовіччя вам запам'яталась найбільше? Чому?
4. Визначте, чому наприкінці XV століття, на думку вчених, закінчилось Середньовіччя та почався Новий час?

Робота з хронологією

Учитель демонструє на екрані умовну стрічку часу всесвітньої історії, періоди якої учні вже вивчали та будуть вивчати в наступні роки.

Історія стародавнього світу	Історія Середньовіччя	Всесвітня історія			
		Новий час		Новітня історія	
Від появи людини до розпаду Римської імперії (476 р.)	476–1492 рр. (до відкриття Х. Колумбом Америки)	I період. Кінець XV — друга половина XVIII ст.	II період. Кінець XVIII — XIX ст.	I період 1900–1939 рр.	II період з 1939 р. до наших днів
6 клас	7 клас	8 клас	9 клас	10 клас	11 клас

1. Назвіть хронологічні межі періоду Нової історії.
2. Підрахуйте та порівняйте, скільки тривав період середніх віків і Нового часу.
3. Яку закономірність історичного розвитку людства ви можете визначити?

Робота з таблицею

- ◆ Складіть синхронізовану хронологічну таблицю «Європа в Ранньомодерну добу».

Період, дата (століття, десятиліття або рік)	Події на теренах України	Події за межами України	Примітки
Ранньомодерний час (XVI–XVIII ст.)			

Робота з поняттями

Новий час (нова історія) — це історична епоха, яка охоплює період з кінця XV ст. і до кінця XIX ст. у всесвітній, передусім європейській історії, коли у всіх сферах життя людини — економічній, політичній, соціальній, духовній — формувалися нові засади політичного розвитку держав та формування індустріального суспільства.

Бесіда

1. Чому цей період називають саме Новою історією?
2. Чи можна цей час вважати справді новим порівняно з попередніми?
3. Розкажіть, що період Нового часу залишив важливого людству.

Робота з підручником

- ◆ Проаналізуйте зміст підручника, визначте, з яких розділів він складається.

IV. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАТЬ

Бесіда

1. Пригадайте, хто першим застосував термін «Новий час».
2. Дайте визначення цьому терміну.
3. Назвіть хронологічні рамки історії Нового часу?
4. На які періоди ділиться Нова історія?
5. Назвіть основні інформаційні ресурси для вивчення епохи Нової історії.
6. Які образи, символи ви пов'язуєте з епохою Нового часу?

Творче завдання

- ◆ Використовуючи традиційні та електронні інформаційні ресурси (підручник, хрестоматія та пошук інформації в мережі Інтернет), підготуйте невелику розповідь за темою «Епоха Нового часу: оцінка з погляду сучасності».

V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати відповідний параграф підручника.
2. За допомогою Інтернету знайти та занотувати цитати видатних людей про Новий час та його головні події.
3. Підготувати повідомлення про життя та діяльність Христофора Колумба, Васко да Гама, Фернана Магеллана.

Розділ І. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ КАПІТАЛІСТИЧНИХ ВІДНОСИН

Дата _____

Клас _____

УРОКИ 3–4. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ XV–XVI СТ.

Мета уроку

Після цього уроку учень/учениця має:

- **знати:** час Великих географічних відкриттів і Конкісти; дату першої подорожі Христофора Колумба; напрямки подорожей Христофора Колумба, Васко да Гама, Фернана Магеллана;
- **розуміти:** Великі географічні відкриття як просторове розширення впливу європейської цивілізації на світ; причини історичних явищ і процесів (факти, що зумовили їх появу) та їхні наслідки (як факти, породжені цим явищем, процесом); вплив Великих географічних відкриттів на світобачення, господарське та суспільне життя населення Європи та Нового світу; поняття «Конкіста», «колоніальна імперія», «зустріч цивілізацій»;
- **вміти:** розташовувати в хронологічній послідовності відомості про розширення впливу європейської цивілізації на світ; простежувати на основі карти, як змінювався простір впливу європейської цивілізації на світ; визначати причини й наслідки Великих географічних відкриттів; характеризувати зміни в житті людей, пов'язані з Великими географічними відкриттями, створенням перших колоніальних імперій.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ

Повідомлення теми та завдань уроку.

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Повідомлення учнів

Учні представляють цитати видатних людей про Новий час та його головні події, що знайшли за допомогою Інтернету.

III. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Бесіда

1. Як ви вважаєте, чому завжди людина прагнула подорожувати та побачити щось нове?
2. Користуючись знаннями з курсу географії, згадайте, як відбувались Великі географічні відкриття.
3. Кого з великих мореплавців ви пам'ятаєте?

IV. СПРИЙНЯТТЯ ТА УСВІДОМЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Вправа «Мозковий штурм»

- ♦ Назвіть причини початку епохи Великих географічних відкриттів.

Робота з картою

- ♦ Опрацюйте карту атласу «Великі географічні відкриття в XV — середині XVII ст. та колоніальні загарбання» та покажіть:
 - 1) Атлантичний океан, Тихий океан, Індійський океан, Європу, Північну та Південну Америку, Африку, Індію, Піренейський півострів;
 - 2) країни, які розпочали епоху географічних відкриттів.

Повідомлення учнів

Учні, що підготували повідомлення, розповідають про життя та діяльність Христофора Колумба, Васко да Гама, Фернана Магеллана.

Робота з таблицею

- ♦ Опрацюйте у підручнику відомості про Великі географічні відкриття, подорожі Христофора Колумба, Васко да Гама, Фернана Магеллана та складіть таблицю.

Час	Першовідкривач	Країна	Подія

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Вправа «Знайди помилку»

- ♦ Назвіть зайве слово серед запропонованих та поясніть свій вибір.

1. Колумб	1. Бербери	1. Іспанія
2. Кабот	2. Ацтеки	2. Португалія
3. Васко да Гама	3. Майя	3. Франція

Робота з картою

- ♦ Покажіть на карті подорожі Христофора Колумба, Васко да Гама, Фернана Магеллана та Америго Веспуччі.

Робота в парах

- ♦ Використовуючи нижчезазначені слова, розв'яжіть історичне рівняння за схемою: Коли? Хто? Де? Що? (Куди?) і побудуйте зв'язні відповіді.

	Коли?	Хто?	Де?	Що? (Куди?)
1	?	Енріке Мореплавець	Іспанія	Сагреш
2	?	Бартоломеу Діаш	Португалія	мис доброї Надії
3	?	Христофор Колумб	Африка	о. Сан-Сальвадор
4	?	Паоло Тосканеллі	Італія (Флоренція, Генуя)	м. Калікут
5	?	Америго Веспуччі	Індія	Тихий океан
6	?	Васко да Гама	Америка	Філіппіни
7	?	Фернан Магеллан		порт Севілья

Відповідь: 1 — 1438 р.; 2 — 1486 р.; 3 — 1492 р.; 4 — 1498 р.; 5 — 1499 р.; 6 — 1522 р.; 7 — 1517 р.

Робота з картою

- ♦ Позначте об'єкти, що відображають просторове розширення впливу європейської цивілізації на світ (колонізовані європейцями землі XVI–XVII ст.).

Бесіда

1. Складіть перелік мандрівників, які здійснювали плавання у XV–XVI ст.
2. Хто з них знайшов морські шляхи до Індії? Яким чином кожен з них намагався потрапити до Індії?
3. Які нові континенти було відкрито європейцями під час цих подорожей?
4. Назвіть народи, які населяли ці континенти.

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати відповідний параграф підручника.
2. Підготувати групове повідомлення (презентацію) за темою «Цивілізації доколумбової Америки (ацтеки, майя, інки)».
3. Знайти на карті географічні назви, пов'язані з іменами мореплавців доби Великих географічних відкриттів.